

B. SÚHRNNÁ TECHNICKÁ SPRÁVA

B1. Charakteristika územia stavby

Pozemok parcely CKN č. 625/2, 625/3, 627, 630 sa nachádza neďaleko miestnej komunikácie v centrálnej časti zastavaného územia mesta Poltár a momentálne na danom pozemku stojí existujúca predmetná budova a nachádza sa tu upravovaná zeleň a betónová vaňa v minulosti slúžiaca ako kalisko. Na riešenej časti pozemku CKN č. 625/2, 625/3, 627, 630 stojí len predmetná stavba, bývalé kalisko a hospodárska budova využívaná ako prístrešok – príslušenstvo pre ubytovacie jednotky. Pozemok je v mieste navrhovanej výstavby svahovitý s východným spádom.

B2. Urbanistické, architektonické a stavebno-technické riešenie stavby

Stavba je navrhnutá pre celoročné užívanie. Objekt SO.01 tvorí existujúcu budovu bývalého RD s hospodárskou budovou v minulosti zmenenými na ubytovacie účely. Terajšie stavebné úpravy - obnova zahŕňa kompletnú obnovu samostatne prevádzky schopnej časti budovy bez zásahu do existujúcich pripojení na pozemku. Stavebné úpravy pozostávajú z opravy a obnovy vonkajších plôch (omietok), vnútorných nenosných priečok a ich povrchov, obnove zariaďovacích predmetov, výmene otvorových konštrukcií, výmene nášľapných povrchov podláh a stropov. Objekt SO.02 bude stavebnými úpravami využitý ako rekreačná časť ubytovacieho zariadenia, kedy v bývalom kalisku bude úpravou existujúceho betónového povrchu a pridaním dreveného obloženia, štrkovým zásypom vytvorený priestor pre osadenie samostatne stojacej typovej kúpacej kade a sauny s príslušenstvom bez potreby samostatných stavebných úprav.

Na strechu existujúceho ubytovacieho zariadenia (na južnom krídle existujúcej budovy a zároveň jej južnej strešnej roviny) bude zároveň umiestnená fotovoltaická elektráreň o výkone 10kWp. Táto bude napojená na existujúcu elektroinštaláciu v objekte s tým, že elektrina z nej bude využívaná pre potreby ubytovacieho zariadenia s príslušenstvom.

Oba stavebné objekty využijú predmetné parcely CKN č. 625/2, 625/3, 627, 630 v k.ú. Poltár. Prístup ku stavbe je z miestnej komunikácie a cez dvor ubytovacieho zariadenia.

Stavba neprodukuje škodlivý odpad a nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Objekt SO.01 pozostáva z dvoch nadzemných podlaží. Hlavný vchod do stavby je situovaný z južnej strany.

Architektonicky stavba zapadá do okolitej zástavby. Strecha na existujúcej budove je sedlová.

B3. Požiarno-bezpečnostné riešenie stavby

Z hľadiska požiarnej ochrany a bezpečnosti tvorí stavba 1 požiarny objekt. Protipožiarna ochrana stavby nie je predmetom tejto PD.

B4. Podmienky na ochranu životného prostredia

Stavba SO.01 a SO.02 momentálne nie je využívaná. Jej využitie po stavebných úpravách bude spočívať v sprevádzkovaní existujúcich a doteraz nevyužitých častí budovy na ubytovanie a príslušenstvo k ubytovaniu. Obnova spočíva v obnove budovy k pôvodnému stavu. Odvádzanie odpadových vôd je riešené ako existujúce.

Zmesový komunálny odpad bude zhromažďovaný do kontajnerov a vyvázaný na skládku odpadov zbernou službou v obci. Vzhľadom k uvedenému budú splnené podmienky na ochranu zdravia a nedôjde k ohrozeniu životného prostredia v lokalite realizovanej stavby.

Stavba neohrozuje pomery podzemných a povrchových vôd, nakoľko bude dostatočne zaizolovaná. Navrhované technické a technologické opatrenia zabezpečia účinnú ochranu vôd a vodných pomerov.

Z hľadiska zaťaženia životného prostredia hlukom stavba nemá negatívny vplyv na okolitú zástavbu. Vzhľadom k uvedenému budú splnené podmienky na ochranu zdravia a nedôjde k ohrozeniu životného prostredia v lokalite realizovanej stavby.

Stavba nemení bilanciu splaškových odpadových vôd ani dažďových vôd.

V rámci hierarchie odpadového hospodárstva je nutné dodržiavať záväzné poradie týchto priorít:

- a) predchádzanie vzniku odpadu,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

Od hierarchie odpadového hospodárstva je možné odkloniť sa iba pre určité prúdy odpadov, ak je to odôvodnené úvahami o životnom cykle výrobku vo vzťahu k celkovým vplyvom vzniku a nakladania s takým odpadom a ak to ustanoví zákon. Predchádzanie vzniku odpadu sú opatrenia, ktoré sa prijímajú predtým, ako sa látka, materiál alebo výrobok stanú odpadom, a ktoré znižujú:

- množstvo odpadu aj prostredníctvom opätovného použitia výrobkov alebo predĺženia životnosti výrobkov,
- nepriaznivé vplyvy vzniknutého odpadu na životné prostredie a zdravie ľudí alebo,
- obsah nebezpečných látok v materiáloch a vo výrobkoch.

Predchádzaním vzniku odpadu z obalov je znižovanie

a) množstva materiálov a látok obsiahnutých v obaloch a odpadoch z obalov a ich škodlivosti pre životné prostredie,

b) množstva obalov a odpadov z obalov a ich škodlivosti pre životné prostredie v etape výrobného procesu, predaja, distribúcie, využitia a ich eliminácia; prevencia sa uplatňuje osobitne pri vývoji výrobkov a technológií priaznivejších pre životné prostredie a

c) spotreby ľahkých plastových tašiek.

Pôvodca odpadu je povinný predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti. Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený v súlade so zákonom spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade s týmto zákonom a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Materiály a výrobky je potrebné využívať opätovným použitím, ak nie je možné alebo účelné predchádzanie vzniku odpadu.

Zhodnocovať odpad recykláciou umožňujúcou získavanie surovín je prípustné, ak nie je možné alebo účelné predchádzanie jeho vzniku alebo nie je možný a účelný postup podľa odseku 7.

Odpad je možné využívať ako zdroj energie, ak nie je možné alebo účelné predchádzanie jeho vzniku alebo nie je možný a účelný postup podľa odsekov 7 a 8.

Zneškodňovať odpad je možné spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie, ak nie je možné a účelné predchádzať jeho vzniku alebo nie je možný a účelný postup podľa predchádzajúcich odsekov.

V prípade, že nie je možné predísť vzniku odpadu ani nie je možné jeho opätovné použitie alebo zhodnotenie je uvažované s nasledovným množstvom odpadu:

B4.1. Podmienky na ochranu životného prostredia **počas realizácie stavby**

Odpady, ktoré vzniknú počas realizácie stavby sú zaradené podľa zoznamu odpadov uvedeného v prílohe č.1 vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

PČ	Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu	Materiálová bilancia
1.	17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií	Ostatný	1,350 t

Tieto odpady patria do kategórie ostatných odpadov a budú zhodnoteného alebo zneškodňované v súlade s legislatívou o odpadovom hospodárstve:

Odpad č. 17 09 04 - Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií, kategória odpadu ostatný, vznikne z obalov materiálov a zvyškových odrezkov materiálov. Odpad bude pôvodcom triedený, zhromažďovaný a následne zneškodnený činnosťou D1 (podľa prílohy k zákonu) na skládke odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný (najbližšia, alebo iná skládka vhodná na skladovanie daného odpadu v blízkosti stavby).

B4.2. Podmienky na ochranu životného prostredia **počas užívania stavby**

Pri užívaní stavby sa nepredpokladá vznik nových odpadov, resp. navýšenie produkcie odpadov zo stavby.

B5. Členenie na prevádzkové súbory a stavebné objekty

SO.01 – Ubytovacie zariadenie

SO.02 – Spa

B6. Protiradónová ochrana

Vzhľadom k charakteru a konštrukcii stavby sa na pozemku nevyžaduje žiadne špeciálne opatrenie. Dostatočnú ochranu objektu vytvára navrhovaná hydroizolácia navrhnutá podľa hydrogeologických pomerov. Tá však musí byť realizovaná v celej pôdorysnej ploche objektu.

B7. Civilná ochrana

Riešená stavba je nemá vplyv na plán CO v lokalite.

Vypracoval: Ing. Martin Cifranič
Poltár, 11 | 2024

BI. BOZP

BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

1.1. OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY

Zhotoviteľ poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky podľa svojho zoznamu poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktorý je vypracovaný na základe vykonanej analýzy rizík vyplývajúcich z pracovných procesov. Ak je to potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zamestnávateľ môže vyberať osobný ochranný pracovný prostriedok aj podľa ďalších kritérií. Zoznam povinných OOPP pre vstup na stavbu je:

- o Bezpečnostná obuv s ochrannou špicou, ochranné rukavice päťprstové kombinované na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, ochranná prilba a výstražný odev alebo vesta s fluorescenčnými a odrazovými prvkami. Ostatné OOPP určuje zhotoviteľ na základe posúdenia rizík.
- o zhotoviteľ o tejto povinnosti informuje pri vstupe na stavenisko na viditeľnom mieste.

1.2. SÚBEŽNÁ PRÁCA ZHOTOVITEĽOV

V prípade, že na stavbe budú na jednom pracovisku súčasne vykonávané práce viacerými zhotoviteľmi, musia jednotliví zhotovitelia pred výkonom tzv. nebezpečných činností preukázateľne informovať ostatných zhotoviteľov o možnom ohrození ich pracovníkov a zodpovedajúcich preventívnych opatreniach formou písomnej informácie (osobne, faxom, e-mailom).

1.3. VÝKON PRÁČ S OSOBITNÝM NEBEZPEČENSTVOM

Pri stavebných prácach s osobitným nebezpečenstvom sa vykonávajú opatrenia na zamedzenie vstupu osôb, ktoré tam neplnia pracovné úlohy, do ohrozených priestorov, najmä poškodených inžinierskych sietí. Za splnenie požiadavky zodpovedá zhotoviteľ.

Stavebné práce s osobitným nebezpečenstvom môže osoba vykonávať, len ak sa v jej blízkosti nachádza mimo ohrozeného priestoru ďalšia osoba určená zhotoviteľom, ktorá je schopná poskytnúť pomoc alebo privolať pomoc.

1.3.1. STAVENISKO - VYMEDZENIE A PRÍPRAVA STAVENISKA

1.1. Pri vymedzovaní staveniska sa musí prihliadať na bezpečnosť priestorov a komunikácií v okolí staveniska a na bezpečnosť ďalších priestorov dotknutých stavebnými prácami.

1.2. Stavenisko v zastavanom území mesta musí byť oplotené do výšky najmenej 1,8 m. Líniová stavba alebo stavenisko, na ktorom sa vykonávajú krátkodobé práce, v zastavanom území mesta sa ohradia dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m alebo sa zabezpečia iným vhodným bezpečnostným opatrením.

1.3. Pri prácach vykonávaných na verejných komunikáciách, ktoré z prevádzkových dôvodov alebo technologických dôvodov nemožno ohradiť, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci sa zabezpečí iným spôsobom, najmä riadením premávky na týchto komunikáciách alebo strážením počas trvania ohrozenia.

1.4. Pracovisko, na ktorom sa vykonávajú práce iba z lešenia, debnenia, pracovných plošín alebo ak sa používa osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu, musí sa vymedziť a zabezpečiť ohradením dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej pracovnej zmeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1 m, alebo strážením priestoru počas ohrozenia osobou určenou zhotoviteľom.

1.5. Všetky vstupy na stavenisko sa musia označiť bezpečnostným a zdravotným označením podľa osobitného predpisu so zákazom vstupu na stavenisko osobám, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.

1.3.2. KOMUNIKÁCIE

2.1. Pred začatím staveniskovej dopravy a pri jej podstatnej zmene sa musia skontrolovať prejazdne profily a prevádzkové podmienky komunikácií. Nevyhovujúce komunikácie sa musia upraviť do bezpečného prevádzkového stavu.

2.2. Šírka komunikácie určenej pre chodcov na stavenisku musí byť najmenej 0,75 m a pri obojsmernej premávke najmenej 1,5 m.

2.3. Prekážky na dopravných komunikáciách ovplyvňujúce bezpečný prejazd, ako aj zákaz vjazdu a koniec cesty, sa musia označiť bezpečnostným a zdravotným označením podľa osobitného predpisu.

1.3.3. ZABEZPEČENIE OTVOROV A JÁM

- 3.1. Otvory a jamy na stavenisku alebo komunikácii, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, musia byť vždy zakryté alebo ohradené pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.
- 3.2. Zakrytie otvoru a jamy súvislým poklopom sa musí vykonať tak, aby ho nebolo možné pri prevádzke odstrániť alebo poškodiť. Únosnosť súvislého poklopu musí zodpovedať predpokladanej prevádzke.
- 3.3. Otvory a jamy, v ktorých sa bezprostredne vykonávajú práce, sa nezakrývajú. Ak sa v blízkosti týchto otvorov a jám zdržujú ďalšie osoby vykonávajúce práce, musia byť otvory a jamy ohradené alebo strážené počas trvania ohrozenia.

1.3.4. ZVISLÉ KOMUNIKÁCIE

- 4.1. Plochy všetkých schodísk a šikmých rámp na stavenisku musia mať nešmykľavý povrch. Voľné okraje, kde hrozí pád osôb z výšky alebo do hĺbky, musia byť zabezpečené pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.
- 4.2. Rebrík možno používať len na krátkodobé a fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia, pri ktorých sa osoba vykonávajúca stavebné práce môže pridŕžiavať aspoň jednou rukou alebo je zabezpečená proti pádu.
- 4.3. Na rebríku sa nesmú vykonávať práce, pri ktorých sa používa pneumatické náradie, vstreľovací prístroj, reťazová píla a iné nebezpečné náradie.
- 4.4. Po rebríku sa nesmie vynášať alebo znášať bremeno ťažšie ako 20 kg. Na rebríkoch sa nesmie pracovať nad sebou. Vystupovať a zostupovať po rebríku nesmie súčasne viac osôb. Pri vystupovaní alebo zostupovaní je osoba vykonávajúca stavebné práce otočená tvárou k rebríku a pridŕža sa ho oboma rukami.
- 4.5. Rebrík sa nesmie používať ako prechodový mostík a nesmie sa nadstavovať.
- 4.6. Prenosný drevený rebrík používaný pri stavebnej práci môže byť dlhý najviac 8 m.
- 4.7. Rebríky používané na výstup musia presahovať výstupnú plošinu najmenej o 1,1 m; to neplatí, ak sa možno spoľahlivo zachytiť o pevné držadlo alebo inú pevnú časť konštrukcie. Na zabezpečenie stability musí byť rebrík zabezpečený proti posunutiu, bočnému vychýleniu, prevráteniu alebo rozovretiu. Sklon jednoduchého rebríka nesmie byť menší ako 2,5 : 1.
- 4.8. Za priečkami rebríka musí byť voľný priestor najmenej 0,18 m; pri päte rebríka zo strany prístupu musí byť voľný priestor najmenej 0,6 m.
- 4.9. Na výstup a zostup medzi podlahami lešenia možno výnimočne použiť drevený zbíjaný rebrík s najväčšou dĺžkou 3,5 m s priečkami vsadenými do zdvojených postranníc, ktorý bol vyrobený podľa dokumentácie obsahujúcej výkres a výpočet.
- 4.10. Na rebríku možno pracovať len na bezpečnom mieste rebríka; pri jednoduchom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najmenej 0,8 m pod miestom horného opretia rebríka a pri dvojtom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najmenej 0,5 m od horného konca rebríka. Pri práci na rebríku a pohybe po rebríku, ak sú chodidlá vo výške väčšej ako 5 m, sa musí použiť osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu, ktorý nesmie byť ukotvený o prenosný rebrík.
- 4.11. Vizuálna prehliadka rebríka sa vykoná pri výdaji zo skladu alebo pri prijíme do skladu a pred každým použitím. Skúška rebríka sa vykonáva najmenej raz ročne; o vykonanej skúške sa vyhotoví záznam. Poškodené a neúplné rebríky sa nesmú používať.
- 4.12. Pojazdné rebríky sa pred použitím musia stabilizovať oporami na dostatočne únosnom podklade.

1.3.5. PRERUŠENIE STAVEBNÝCH PRÁC

- 5.1. Stavebné práce možno prerušiť až po vykonaní nevyhnutných opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na konkrétnom pracovisku na stavenisku, najmä po zabezpečení stability pracoviska a priestorovej tuhosti konštrukcie, zabezpečení otvorov, jám a voľných okrajov proti pádu pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou a zabezpečení bezpečného stavu pracovného prostriedku.
- 5.2. Stavebné práce sa musia prerušiť, ak je ohrozená osoba, stavba, časť stavby alebo jej okolie v dôsledku zhoršených poveternostných podmienok, nevyhovujúceho technického stavu konštrukcie, stroja, nástroja alebo prístroja, v dôsledku prírodných živlov alebo iných nepredvídaných okolností. Po posúdení dôvodov prerušenia stavebných prác zodpovedná osoba rozhodne o ich prerušení.
- 5.3. O prerušení stavebných prác podľa odseku 2 a o vykonaných nevyhnutných opatreniach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zodpovedná osoba vyhotoví záznam. Vo výkone stavebných prác možno pokračovať až na základe pokynu zodpovednej osoby.

5.4. Prerušenie prác vo výške a nad voľnou hĺbkou

Práca vo výške a nad voľnou hĺbkou v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musí prerušiť pri:

- o búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,
- o vetre s rýchlosťou od 8 m.s⁻¹ (5. Bf stupeň), ak ide o práce vykonávané na zavesených konštrukciách, na rebríkoch, ak sú chodidlá vo výške viac ako 5 m a pri použití osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu,
- o vetre s rýchlosťou od 10,8 m.s⁻¹ (6. a vyšší Bf stupeň),
- o viditeľnosti menej ako 30 m,
- o teplote prostredia menej ako -10°C alebo viac ako + 43°C.

5.5. Pri prerušení prác musia byť všetky voľné časti zariadení, konštrukcie ako aj zdvíhacie prostriedky riadne zakotvené.

5.6. V prípade prác za zníženej viditeľnosti, tmy, sa môžu práce vykonávať len pri zabezpečení osvetlenia, celého pracovného priestoru vrátane obslužných priestorov v zmysle platných STN o intenzite min. 160 Luxov.

1.3.6. SKLADOVANIE MATERIÁLOV

6.1. Pri skladovaní materiálov sa musí zaistiť ich bezpečný prísun a odber v súlade s postupom stavebných prác. Skládka, skladisko a iné miesto na uskladnenie materiálu sa nesmú umiestňovať v priestoroch trvale ohrozovaných dopravou bremien, prácou vo výške a nad voľnou hĺbkou a na komunikáciách, ak by prekážali ich prevádzke, ak nie je v dokumentácii stavieb určené inak.

6.2. Skládka a skladisko sa musia označiť značkou „Nepovolaným vstup zakázaný“ podľa osobitného predpisu.

6.3. Skladovacia plocha musí byť spevnená, rovná, odvodnená a dostatočne únosná.

6.4. Rozmiestnenie a umiestnenie skladovaných materiálov, šírka a únosnosť komunikácií musia zodpovedať spôsobu skladovania, najmä používanej mechanizácii.

6.5. Po celý čas skladovania musí byť zabezpečená stabilita skladovaného materiálu, najmä podložkami, zarážkami, oporami, stojanmi, klinmi alebo previazaním.

6.6. Konštrukčné prvky, ktoré na seba pri skladovaní tesne priliehajú a nemajú časti, ktoré by umožnili bezpečné uchopenie, najmä oká alebo držadlá, musia byť uložené na podložkách. Ako podklad sa nesmie používať guľatina alebo vrstvené podložky.

1.3.7. SPÔSOB SKLADOVANIA

7.1. Sypký materiál sa môže voľne ukladať mechanizovaným spôsobom do akejkoľvek výšky, ak sa bude odoberať mechanizovaným spôsobom. Pri odoberaní materiálu sa musí zamedziť vytváraniu previsov. Ak sa vytvorí stena, sypký materiál sa musí odoberať tak, aby výška steny nebola vyššia ako 9/10 dovoleného dosahu nakladacieho stroja.

7.2. Sypký materiál sa pri ručnom spôsobe môže ukladať len do výšky 2 m. Pri ručnom odbere alebo odbere zhŕňacou mechanickou lopatou z hromád vyšších ako 2 m sa musí miesto odberu upraviť tak, aby nevznikali previsy a výška steny nebola vyššia ako 1,5 m.

7.3. Na skládke sypkých materiálov so spodným odoberaním sa osoby nesmú zdržiavať v nebezpečnej blízkosti odberného miesta.

7.4. Kusový materiál pravidelných tvarov sa môže ručne ukladať do výšky 2 m tak, aby vrstvy materiálu boli prekladané na zabezpečenie stability. Kusový materiál nepravidelných tvarov, najmä lomový kameň a nepravidelné tvarovky, sa môže ručne ukladať do výšky 1,5 m.

7.5. Oblé predmety sa môžu ručne ukladať do výšky 2 m, ak je zabezpečená ich stabilita. Rúry a guľatina sa musia zabezpečiť proti rozvaleniu.

7.6. Dielce, materiály a predmety sa musia upínať a odopínať zo zeme alebo z bezpečných plošín alebo podláh tak, aby sa neupínali alebo neodopínali vo väčšej pracovnej výške ako 1,5 m. Upínanie a odopínanie dielcov pri použití rebríkov sa podrobne upraví v technologickom postupe.

7.7. S dielcami, materiálmi a predmetmi nemožno počas prenášania zdvíhacím zariadením manipulovať a usmerňovať ich pohyb priamo rukami.

Ostatné podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku sú uvedené v príslušnej Vyhláške.

1.4. ZEMNÉ PRÁCE

1.4.1. ZABEZPEČENIE VÝKOPU

1.1. Výkop v zastavanom území mesta na verejných priestranstvách a výkop v uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce, musí byť zakrytý alebo na hrane inak zabezpečený proti pádu. Ak je zabezpečenie vo vzdialenosti väčšej ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednotýčové zábradlie vysoké najmenej 1 m, nápadná prekážka vysoká najmenej 0,9 m alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m.

1.2. Okraje výkopu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projektovej dokumentácii. V priestore šmykového klinu výkopu sa na povrchu terénu nesmú vykonávať stavebné práce a iné práce, umiestňovať objekty a zariadenia staveniska, stroje a materiál okrem prípadov, keď je to vzhľadom na spôsob zabezpečenia stability steny výkopu a výpočtu uvedené v projektovej dokumentácii.

1.3. Pri prerušení zemných prác sa zabezpečí pravidelná kontrola a údržba zábran, paženia, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies.

1.4.2. VÝKOPOVÉ PRÁCE

2.1. Pri súbežnom strojom a ručnom vykonávaní zemných prác sa nikto nesmie zdržiavať v nebezpečnom dosahu stroja.

2.2. Ak osoba obsluhujúca stroj nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozeného priestoru, nesmie pokračovať v práci.

2.3. Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť osoby vykonávajúce stavebné práce rozmiestnené tak, aby sa navzájom nemohli ohroziť.

2.4. Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmie nikto zdržiavať v ohrozenom priestore.

2.5. Pri zistení nebezpečných predmetov, munície alebo výbušnín sa musia práce zastaviť až do odstránenia týchto predmetov.

1.5. PRÁCA VO VÝŠKE A NAD VOĽNOU HLĚBKOU

1.5.1. ZABEZPEČENIE PROTI PÁDU

1.1. Pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou sa na všetkých pracoviskách a komunikáciách osoba vykonávajúca stavebné práce zabezpečuje proti pádu kolektívnym zabezpečením alebo osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu

a) od výšky 1,5 m,

b) do voľnej hĺbky, kde hrozí utopenie, zapadnutie v jamách a nádržiach s vodou, vápnom, maltou, zasypanie materiálom alebo iné nebezpečenstvo poškodenia zdravia.

1.2. Zabezpečenie proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje, ak pracovisko alebo komunikácia je vymedzená zábranou umiestnenou vo vzdialenosti najmenej 1,5 m od hrany pádu.

1.5.2. KOLEKTÍVNE ZABEZPEČENIE

2.1. Kolektívne zabezpečenie, ktorým sú ochranné a záchytné konštrukcie, napríklad zábradlie, ochranné ohradenie, lešenie, poklop, záchytné ohradenie, záchytné lešenie alebo záchytná sieť, musí byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne unieslo predpokladané namáhanie. Jeho únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným spôsobom.

1.5.3. KONŠTRUKCIE NA ZVYŠOVANIE PRACOVISKA

3.1. Pri postupe prác do výšky sa miesto práce a úroveň pracovnej podlahy musia zvyšovať tak, aby osoby vykonávajúce stavebné práce mohli pracovať bezpečne v obvyklej pracovnej výške a vzájomne sa neohrozovali. Obvyklá pracovná výška pri ťažkej práci, ktorou je najmä murovanie z tehál a tvárnic, manipulácia s bremenom alebo ťažkým náradím, je práca do výšky 1,5 m nad úrovňou pracovnej podlahy a pri ostatných prácach, ktorými sú najmä natieranie, omietanie, obkladanie, pripevňovanie a spájanie ľahkých predmetov, je práca do výšky 2 m nad úrovňou pracovnej podlahy.

3.2. Rebrík sa nesmie používať ako podperný alebo nosný prvok pracovnej podlahy s výnimkou lešenárskeho rebríka, ktorý je konštrukčnou súčasťou lešenia.

3.3. Na zvyšovanie pracoviska a na zvislú komunikáciu sa nesmú používať labilné predmety a predmety určené na iné použitie, napríklad vedrá, sudy, debny, radiátory a bezpečnostné siete.

3.4. Výška zábradlia, ktorou je vzdialenosť hornej plochy držiadla pre ruky (madla) od podlahy, musí byť najmenej 1 m, výška zarážky na podlahe musí byť najmenej 0,15 m a voľná medzera medzi tyčami zábradlia alebo medzi tyčou a zarážkou na podlahe musí byť najviac 0,47 m.

1.5.4. OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY

4.1. Osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu sa podľa účelu a spôsobu použitia pri stavebných prácach rozdeľujú na pracovné polohovacie systémy a systémy zachytenia pádu, ktorými sú najmä:

- a) systémy na zachytávanie pádu, samonavíjacie záchytné zariadenia, záchytné zariadenia vedeného typu na tuhom alebo pružnom kotviacom vedení,
- b) systémy na zabezpečenie pracovnej polohy, sedacie výstroje,
- c) spojovacie laná,
- d) tlmiče pádu,
- e) zlaňovacie zariadenia,
- f) nosné popruhy,
- g) konektory.

4.2. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa periodicky kontroluje a skúša najmenej raz za 12 mesiacov. Skúška osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa musí vykonať aj po každej mimoriadnej udalosti, najmä po zachytení pádu osoby vykonávajúcej stavebné práce a po extrémnom namáhaní v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho bezpečný stav.

4.3. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa môže použiť len po kontrole jeho kompletnosti, schopnosti prevádzky a bezchybného stavu osobou, ktorá ho použije.

4.4. Miesta ukotvenia osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa určujú pred jeho použitím tak, aby umožňovali jeho bezpečné upevnenie a zaistenie po celý čas činnosti osoby vykonávajúcej stavebné práce.

4.5. Dĺžka pádu, ak výrobca neurčil inak, môže byť pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie najviac 1,5 m a s tlmičom pádovej energie najviac 4 m, pričom bezpečná výška zachytenia padajúcej osoby je najmenej 1 m od úrovne možného dopadu. Bezpečnostný pás sa nesmie použiť na zachytenie voľného pádu osoby.

4.6. Osoba vykonávajúca stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou si môže zaistiť osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu na iné miesto určeného ukotvenia, len ak je stále zaistená proti pádu, najmä druhým lanom. Pracovné lano a bezpečnostné lano musia byť farebne odlišené.

4.7. Vhodný osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu a miesto jeho ukotvenia určuje zhotoviteľ v technologickom postupe. Miesto ukotvenia musí odolať v smere pádu statickej sile najmenej 15 kN.

4.8. Na zabezpečenie osoby vykonávajúcej stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou proti pádu pri výstupe alebo zostupe sa nesmú používať lanové slučky, uzly alebo úväzky na lanách; to neplatí, ak sa použije špeciálna horolezecká alebo speleologická technika alebo technika priemyselného lezenia a pomôcky, prípravky a prostriedky vyrobené a používané na tento účel.

1.5.5. ZABEZPEČENIE PROTI PÁDU PREDMETOV A MATERIÁLU

5.1. Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť alebo skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia alebo skladovania boli zabezpečené proti pádu, sklznutiu alebo zhodeniu počas práce a po jej ukončení, a to aj vetrom.

5.2. Pracovné náradie sa nesmie zavesiť na časti odevu, ak nie je na to upravený alebo ak osoba vykonávajúca stavebné práce nepoužije vhodný výstroj, najmä pás s úpinkami.

5.3. Konštrukcia na práce vo výške a nad voľnou hĺbkou sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia a osôb nesmie presahovať náhodné zaťaženie konštrukcie určené technickou normou.

1.5.6. ZABEZPEČENIE MIESTA POD PRÁCAMI VO VÝŠKE A NAD VOĽNOU HĽBKOU A JEHO OKOLIA

6.1. Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa zabezpečiť tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a iných osôb.

6.2. Ohrozený priestor sa zabezpečí:

- a) vylúčením prevádzky,
- b) použitím ochrannej konštrukcie, záchytnéj konštrukcie alebo lešenia vybaveného záchytnými sieťami, ktoré vymedzujú ohrozený priestor a zachytávajú prípadný pád,

- c) ohradením dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej pracovnej zmeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1 m, alebo
- d) strážením priestoru počas ohrozenia osobou určenou zhotoviteľom.

6.3. Ochranné pásmo, ktorým je ohrozený priestor vymedzený ohradením, musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej:

- a) 1,5 m pri práci vo výške od 3 m do 10 m vrátane,
- b) 2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane,
- c) 2,5 m pri práci vo výške nad 20 m do 30 m vrátane,
- d) 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m.

1.6. PRÁCA SO STROJOM

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so strojom.

Pri prevádzke stroja prevádzkovateľ/obsluha:

- zabezpečiť obsluhovanie vybraného stroja osobou, ktorá má doklad o absolvovaní odbornej prípravy,
- určí zodpovednú osobu, ak stroj obsluhuje viacero osôb,
- zabezpečiť stabilitu stroja počas všetkých pracovných činností; opory, tiahla, závesy alebo iné nastaviteľné prvky, ktorými sa zabezpečuje stabilita stroja počas prevádzky, sa nastaví v pracovnej polohe v súlade s návodom a zabezpečia sa proti zaboreniu, posunutiu alebo uvoľneniu,
- zabezpečiť výsuvné, sklopné a podobné časti stroja vrátane hadíc, elektrických prívodov a vedení tak, aby nemohlo dôjsť k ich styku s pohyblivými časťami stroja,
- zabezpečiť, aby sa neprekračovali prevádzkové parametre, - pri žeriave hlavný dôraz kladie na hmotnosť bremena a jeho vzdialenosť od stroja (miesto uloženia a hmotnosti bremien sú uvedené v technickej správe a je potrebné ich zahrnúť aj do Bezpečných pracovných postupov),
- oznámi uvedenie stroja do chodu zvukovým alebo svetelným výstražným znamením, ak je ním stroj vybavený,
- uvedie stroj do chodu až po odchode všetkých osôb z ohrozeného priestoru,
- zabezpečiť na verejných komunikáciách stály dozor osobou na to určenou, ktorá svetelnými signálmi, zvukovými signálmi, usmerňovaním premávky alebo inými pokynmi zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- ovláda ručne vedený valec pri práci na svahu tak, aby osoba na obsluhu nebola na nižšej strane svahu, ako je valec,
- používa vibračný a ubíjací stroj len takým spôsobom a na takých pracoviskách, kde nehrozí nebezpečenstvo prenosu vibrácií a otrasov na objekty alebo výkopy, ktoré sa nachádzajú v blízkosti týchto strojov,
- zabezpečiť stroj proti neoprávnenému použitiu pri prerušení prevádzky alebo ukončení prevádzky,
- udržiava trvale v čistote stanovište osoby obsluhujúcej stroj, plošiny, stúpačky, priečky a nášľapné pätky.

1.6.1. ČINNOSTI PRI NIEKTORÝCH DRUHOCH STROJOV

1.1. Stroj na zemné práce

1.1.1. Pred začiatkom zemných prác sa vykonajú potrebné opatrenia, aby stroj nenarazil na vyčnievajúce pevné prekážky, ktoré sa musia vopred odstrániť, narušiť alebo viditeľne označiť. Požiarne hydranty, vodné a plynové uzávery a kanalizačné poklopy sa musia viditeľne označiť, aby sa nepoškodili.

1.1.2. Stroj na zemné práce sa môže pohybovať alebo pracovať podľa únosnosti pôdy v takej vzdialenosti od okraja svahu a výkopu, aby nedošlo k zrúteniu stroja. Ak táto vzdialenosť nie je určená v technologickom postupe, určí ju zodpovedná osoba.

1.1.3. Ak je stroj v pohybe, nikto sa nesmie zdržiavať v jeho nebezpečnom dosahu, pred ním v smere jazdy ani medzi ťahačom a vlečeným strojom.

1.1.4. Stroj sa môže pohybovať alebo pracovať pod stenou alebo svahom v takej vzdialenosti, aby nevzniklo nebezpečenstvo jeho zasypania.

1.1.5. Pri jazde stroja a práci stroja na svahu sa musí používať taká technika jazdy, aby nedošlo k nebezpečnému posunutiu ťažiska stroja a strate jeho stability.

1.1.6. Pri práci stroja, ktorý je vybavený viacerými pracovnými zariadeniami, musia byť nepoužívané pracovné zariadenia umiestnené v predpísanej prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené.

- 1.1.7. Pri práci viacerých strojov na jednom pracovisku musí byť medzi nimi zachovaná taká vzdialenosť, aby nedošlo k ohrozeniu ich prevádzky.
- 1.1.8. Pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky sa môže manipulovať so strojom alebo s pracovným zariadením stroja len tak, aby nenarážali do dopravného prostriedku. Materiál sa musí na ložnú plochu uložiť rovnomerne.
- 1.1.9. Pri jazde s naloženým materiálom sa pracovné zariadenie stroja musí zabezpečiť v prepravnej polohe, aby nedošlo k strate stability stroja a obmedzeniu viditeľnosti z kabíny.
- 1.1.10. Stroj na kolesovom podvozku a cestný valec sa vybavujú najmenej dvoma podkladacími klinmi, ak v návode nie je určený väčší počet.
- 1.1.11. Ak osoba obsluhujúca stroj opustí stroj, pracovné zariadenie stroja musí byť spustené na zem, na podložku na zemi alebo umiestnené v predpísanej prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené.
- 1.1.12. Pri hrnutí horniny dozérom nesmie brit jeho radlice presahovať cez okraj svahu alebo výkopu.
- 1.2. Rýpadlá, nakladače a univerzálne dokončovacie stroje
 - 1.2.1. Výložník lanových rýpadiel možno prestavovať len s nezaťaženým pracovným zariadením, ak v návode nie je určené inak.
 - 1.2.2. Pri spúšťaní a zdvíhaní výložníka pri prácach na svahu musí byť výložník nasmerovaný v osi stroja proti svahu vždy tak, aby nedochádzalo k nebezpečnému posunutiu ťažiska stroja a k strate jeho stability.
 - 1.2.3. Ak pri rýpaní vzniknú previsy, musia sa neodkladne odstrániť.
 - 1.2.4. Ak nie je v návode alebo v technických podmienkach výrobcu určené inak, pri prevádzke stroja sa nesmie roztlákať hornina dnom lopaty, vyrovnávať terén otáčaním lopaty, vytrhávať bremeno pracovným zariadením stroja.
 - 1.2.5. Lopata rýpadla sa môže čistiť len pri vypnutom motore stroja a na mieste, kde nehrozí nebezpečenstvo zosuvu hmôt. Lopata sa pritom musí položiť a musí mať uzatvorenú klapku. Po vyčistení lopaty a pred uvedením stroja do prevádzky sa osoba obsluhujúca stroj presvedčí, či osoba, ktorá čistila lopatu, je v bezpečnej vzdialenosti od stroja.
 - 1.2.6. Používanie prídavného zdvíhacieho zariadenia upravujú slovenské technické normy.
- 1.3. Stroj na zhutňovanie
 - 1.3.1. Ponorný elektrický vibrátor alebo príložný elektrický vibrátor sa môže pripojiť len na zdroj s napätím a frekvenciou podľa údajov na výrobnom štítku alebo podľa návodu.
 - 1.3.2. Pohyblivé privody ponorného elektrického vibrátora alebo príložného elektrického vibrátora sa musia klásť a zabezpečiť tak, aby sa nemohli mechanicky poškodiť.
- 1.4. Zabezpečenie stroja pri prerušení a ukončení prác
 - 1.4.1. Pri prerušení práce alebo ukončení práce musí byť stroj zabezpečený tak, aby nemohol byť zdrojom ohrozenia alebo nemohol byť neoprávnene použitý.
 - 1.4.2. Pri prerušení práce sa mobilný stroj, ak to umožňuje jeho konštrukcia, musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu aspoň zabrzdením parkovacou brzdou alebo pracovným zariadením spusteným na zem.
 - 1.4.3. Po ukončení práce sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu základacími klinmi, pracovným zariadením spusteným na zem alebo zaradením najnižšieho rýchlostného stupňa a zabrzdením parkovacou brzdou.
 - 1.4.4. Po ukončení práce a pri každom jej prerušení sa proti samovoľnému pohybu musí zabezpečiť aj pracovné zariadenie mobilného stroja spustením na zem alebo umiestnením do predpísanej prepravnej polohy, v ktorej sa mechanicky zabezpečí.
 - 1.4.5. Mobilný stroj sa musí odstaviť na vhodné stanovište, kde nezasahuje do pozemných komunikácií, nie je ohrozený padajúcimi predmetmi a nie je ohrozená stabilita mobilného stroja.
 - 1.4.6. Nedostatky stroja a prevádzkové odchýlky zistené počas prevádzky sa zaznamenávajú do prevádzkového denníka. Pri výmene osoby obsluhujúcej stroj sa striedajúca obsluhujúca osoba oboznámi s neodstránenými nedostatkami stroja.
- 1.5. Výmena a nastavovanie pracovného zariadenia stroja
 - 1.5.1. Výmena alebo nastavovanie pracovného zariadenia stroja sa vykonáva podľa návodu.
 - 1.5.2. Pracovné zariadenie stroja alebo jeho časť, ktoré môžu pri montáži, demontáži a nastavovaní spôsobiť úraz, sa musia bezpečne zaistiť proti samovoľnému pohybu a strate stability.
 - 1.5.3. Na výmenu a nastavovanie pracovného zariadenia stroja alebo jeho časti musí byť vymedzený voľný priestor, ktorý umožní bezpečný výkon práce.

1.7. PRÁCE SÚVISIACE SO STAVEBNÝMI PRÁCAMI

1.7.1. MANIPULÁCIA S BREMENOM

- 1.1. Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci pri ručnej manipulácii s bremenom ustanovuje osobitný predpis.
- 1.2. Ručná manipulácia s bremenom sa vykonáva prednostne s použitím pracovných prostriedkov, ktorými sú sochory, lyžiny, mostíky, vrátky, navijaky a iné pracovné prostriedky. Tieto pracovné prostriedky musia byť vhodne dimenzované a v bezpečnom stave, zakotvené proti sklznutiu alebo preklopeniu. Lyžiny nesmú mať sklon viac ako 30° od vodorovnej roviny. Nosníky lyžín musia byť upevnené na dopravnom prostriedku pomocou háku alebo iného upevňovacieho zariadenia.
- 1.3. Ak hmotnosť bremena je väčšia, ako zodpovedá celkovému počtu osôb pracovnej skupiny a nemožno zvýšiť počet členov tejto pracovnej skupiny, a pri bremenách nevhodných rozmerov alebo tvarov musia sa pri manipulovaní s nimi použiť mechanizačné prostriedky. Tieto práce vykonáva pracovná skupina, ktorá je na tento spôsob práce určená.
- 1.4. Ak manipuláciu s bremenom vykonáva pracovná skupina, ktorá nie je na túto prácu trvale určená, manipuláciu riadi zodpovedná osoba.
- 1.5. Ak sa na pracovisku vykonáva manipulácia s bremenom, osoby vykonávajúce stavebné práce, ktoré sa nepodieľajú na manipulácii s bremenom, nesmú sa zdržiavať v ohrozenom priestore.

1.7.2. ZVÁRANIE

- 2.1. Pred zváraním sa posúdi, či v priestore, v ktorom sa bude zvärať, ako aj v priľahlých priestoroch nepôjde o prácu so zvýšeným nebezpečenstvom, pri ktorej môže dôjsť k poškodeniu zdravia. Ak ide o prácu so zvýšeným nebezpečenstvom, vydá sa písomný pokyn na vykonanie práce a vykonávajú sa doplňujúce bezpečnostné opatrenia.
- 2.2. Pred zváraním vo výške zväračské hadice alebo elektrické vodiče sa upevnia na pevné predmety, aby sa nemohli náhle zosunúť a spôsobiť pád zvärača.
- 2.3. Pri zváraní vo výške sa zväračovi zabezpečí stabilná a bezpečná poloha. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu zvärača sa zabezpečí proti prepáleniu.
- 2.4. Vedenie zväračských hadíc alebo elektrických vodičov musí vylúčiť priehyby, možnosť poškodenia v mieste pripnutia alebo, poškodenia rozstrekom žeravého kovu.
- 2.5. Zväračské hadice alebo elektrické vodiče nesmú byť ovinuté okolo tela zvärača ani preložené cez jeho rameno.
- 2.6. Zváranie nesmie byť vykonávané nad sebou, ak pracoviská zvárania nie sú oddelené pevným stropom bez otvorov.
- 2.7. Súprava fliaš so zväracími plynmi alebo zvärací zdroj sa musia umiestniť a chrániť tak, aby neboli ohrozené padajúcim rozstrekom žeravého kovu.
- 2.8. Pri zváraní vo výške sa zabezpečuje ochrana priestoru pod miestom zvárania.
- 2.9. Pri zváraní elektrickým oblúkom v mokrom prostredí sa zvärací zdroj musí umiestniť na suchom mieste.
- 2.10. Nedopalky elektród pri zváraní elektrickým oblúkom sa odkladajú do nehorľavých nádob.
- 2.11. Pri zváraní elektrickým oblúkom sa musí použiť len bezpečná elektrická inštalácia na privod elektrickej energie.
- 2.12. Miesto zvárania musí byť chránené pred poveternostnými vplyvmi. Zvärať elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách za dažďa, hustej hmly, sneženia, mrazu alebo silného vetra sa nesmie.
- 2.13. Pri zváraní elektrickým oblúkom osoby vykonávajúce stavebné práce a pohybujúce sa v blízkosti zväračov musia byť oboznámené s rizikom z ožiarenia elektrickým oblúkom a chránené pred jeho účinkami, najmä zástenou, clonou alebo krytom.
- 2.14. Na prechodnom pracovisku po ukončení práce alebo pracovnej zmeny sa musia fľaše na zväracie plyny uložiť na vyhradené miesto a zabezpečiť pred manipuláciou nepovolnými osobami.
- 2.15. Fľaše na zväracie plyny sa musia vždy zabezpečiť proti prevrhnutiu, pádu a skotúľaniu.
- 2.16. Zváranie upravujú slovenské technické normy.

Všetky práce, ktoré si vyžadujú odbornú spôsobilosť k ich vykonávaniu je potrebné zabezpečiť odborne spôsobilými osobami!

Vypracoval: Ing. Martin Cifranič
Poltár, 11 | 2024